

Construirea teologiei sistemice

Îndrumar de studiu

LECTȚIA
UNU

CE ESTE TEOLOGIA
SISTEMATICĂ?

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

CUPRINS

Schemă	2
Notițe	3
Întrebări recapitulative	25
Întrebări aplicative	29

Cum se folosește această lecție și acest îndrumar de studiu

- **Înainte de urmărirea lecției filmate**
 - **Pregătire** — Terminați toate lecturile recomandate.
 - **Programați-vă pauze** — Analizați schema și codurile de timp pentru a stabili unde să începeți și unde să terminați o anumită porțiune a lecției. Lecțiile IIM au foarte multe informații, așa că s-ar putea să doriți să vă programați niște pauze. Acestea ar trebui programate la titlurile importante din schemă.
- **Când urmăriți lecția filmată**
 - **Notițe** — Folosiți secțiunea Notițe pentru a urmări lecția și a lua notițe suplimentare. Mare parte a ideilor principale sunt deja rezumate în notițe, dar asigurați-vă că adăugați la ele propriile notițe. Ar trebui să adăugați și informații detaliate care să vă ajute să vă amintiți, să descrieți și să susțineți ideile principale.
 - **Opriti/rulați din nou porțiuni din lecție** — S-ar putea să vă fie de folos să opriți sau să rulați din nou filmul în anumite puncte pentru a lua notițe suplimentare, a recapitula concepte dificile sau a discuta puncte de interes.
- **După urmărirea lecției filmate**
 - **Întrebări recapitulative** — Răspundeți la întrebările recapitulative în spațiul corespunzător. La întrebările recapitulative ar trebui să se răspundă individual, nu în grup.
 - **Întrebări aplicative** — Întrebările aplicative sunt indicate pentru teme scrise sau ca subiecte pentru discuții în grup. Pentru teme scrise, se recomandă ca răspunsurile să nu depășească o pagină

Schema lecției

- I. Introducere (0:29)
- II. Noul Testament (2:55)
 - A. Teologia sistematică (3:58)
 - 1. Biblică (6:38)
 - 2. Logică (9:00)
 - 3. Tradițională (10:46)
 - B. Teologia Noului Testament (13:10)
 - 1. Diversitatea (15:00)
 - 2. Caracterul pastoral (17:42)
 - 3. Genurile literare (19:58)
 - 4. Structura de bază (21:25)
- III. Dezvoltările istorice (26:50)
 - A. Teologia patristică (30:28)
 - 1. Schimbările culturale (30:55)
 - 2. Schimbările teologice (34:48)
 - B. Teologia medievală (45:15)
 - 1. Schimbările culturale (46:00)
 - 2. Schimbările teologice (48:00)
 - C. Teologia protestantă (1:03:00)
 - 1. Primii reformatori (1:03:50)
 - 2. Mărturisiri de credință (1:08:30)
 - 3. Sistemica modernă (1:11:49)
- IV. Valori și pericole (1:15:22)
 - A. Viața creștină (1:18:20)
 - 1. Punctul forte (1:19:28)
 - 2. Piedici (1:22:03)
 - B. Interacțiunea în comunitate (1:24:13)
 - 1. Punctul forte (1:25:18)
 - 2. Piedici (1:27:03)
 - C. Exegeza Scripturii (1:28:45)
 - 1. Punctul forte (1:32:50)
 - 2. Piedici (1:34:00)
- V. Concluzie (1:35:20)

Notițe

I. Introducere

Dacă ne facem timp să ne ordonăm teologia într-un mod sistematic, vom putea face mult mai mult în slujba lui Hristos și a împărăției Sale.

Teologia sistematică este unul din principalele moduri prin care a condus Duhul Sfânt biserica creștină ca să-și pună teologia în ordine.

II. Noul Testament

Toate sistemele teologice în afară de Biblie reflectă imperfecțiunile ființelor umane păcătoase. Deci, ar trebui să fim foarte interesați de modul în care se compară teologia sistematică cu Biblia.

A. Teologia sistematică

Din punct de vedere istoric, teologia sistematică a fost unul din cele mai influente moduri în care au formulat creștinii teologia.

Câteva exemple de doctrine sistematice sunt:

„Teologia sistematică caută să ofere o prezentare sistematică a tuturor adevărilor doctrinale ale religiei creștine.“ (Louis Berkhof, *Teologia sistematică*, cap. 4)

1. Biblică

Pentru teologii protestanți dedicați față de *sola Scriptura*, a spune că ne axăm pe adevăruri doctrinale înseamnă a spune că întreaga noastră teologie trebuie să fie în acord cu Biblia.

Printre bazele greșite ale teologiei sistematice se numără:

- Tradiția sau dogma bisericii
- Experiența religioasă:
- Filozofia necreștină

2. Logică

Sistematizatorii caută să clarifice cum dau la iveală învățăturile Scripturii un sistem logic unitar de convingeri.

3. Tradițională

Sistematica nu interacționează numai cu Biblia, ci și cu principalele moduri în care au fost exprimate învățăturile Bibliei de teologi de-a lungul istoriei bisericii.

Sistematizatorii organizează de obicei doctrinele Scripturii în acest mod:

1. Bibliologie:
2. Teologia propriu-zisă:
3. Antropologia:
4. Soteriologia:
5. Ecleziologia:
6. Escatologia:

B. Teologia Noului Testament

Sistematizatorii judicioși caută să-și facă afirmațiile să corespundă cât mai mult posibil cu afirmațiile Noului Testament. Cu toate acestea, sistematica este foarte diferită de Noul Testament. Contururile teologiei Noului Testament diferă de cele ale teologiei sistematice din cel puțin patru puncte de vedere.

1. Diversitatea

Există mult mai multă diversitate de termeni și categorii în Noul Testament decât în teologia sistematică.

Inspirația organică: Duhul Sfânt i-a păzit pe scriitorii biblici de erori și de a se contrazice unii pe alții, însă nu a aplatizat vocabularul și categoriile scriitorilor Noului Testament așa încât să fie unitar.

2. Caracterul pastoral

Scriitorii Noului Testament și-au exprimat teologia în moduri care au abordat nevoi relativ specifice în moduri specifice, nu în adevăruri permanente, universale.

3. Genurile literare

Teologia sistematică este scrisă într-un gen de bază: eseu sau tratat extins. Dimpotrivă, scriitorii Noului Testament au folosit multe forme și stiluri literare diferite.

4. Structura de bază

Scriitorii Noului Testament și-au structurat în mare parte teologia în jurul temei împărăției mesianice a lui Dumnezeu, nu în jurul structurii tradiționale a teologiei sistematice.

Unul din obiectivele principale ale scriitorilor Noului Testament a fost să explice că tranziția de la acest veac al exilului și păcatului la împărăția mesianică a lui Dumnezeu va implica un proces complex și extins:

- Inaugurarea:
- Continuarea:
- Desăvârșirea:

Notițe

III. Dezvoltările istorice

Teologia sistematică a apărut printr-un lung proces în care biserica a răspuns și a slujit într-o lume schimbătoare.

A. Teologia patristică (150-600 d.H.)

I. Schimbările culturale

Neevreii, nu evreii, au devenit teologii de frunte ai bisericii. Ei au început să descrie creștinismul în termenii filozofilor elenistici ale vremii lor.

Liderii creștini au întins mâna lumii:

- Sincretismul:

- Slujirea legitimă:

2. Schimbările teologice

Curentul filozofic și religios dominant din lumea mediteraneană a fost o concepție cunoscută ca neoplatonism. Neoplatonismul era înrădăcinat în învățăturile lui Platon, dar includea și noile idei introduse de filozofi ca Plotin care a trăit între 203-279 d.H.

Dualismul:

Raționalismul:

Misticismul:

Teologii creștini credincioși din perioada patristică nu au îngăduit ca atenția acordată neoplatonismului să le înlocuiască angajamentele de bază față de adevărata evanghelie.

Priorități spirituale

Importanța rațiunii

Importanța misticismului

B. Teologia medievală (600-1500 d.H.)

În timpul perioadei medievale, creștinii au aplicat mai consecvent opiniile elenistice ale rațiunii și logicii umane la teologia creștină, lucru cunoscut în mod obișnuit drept scolasticism.

1. Schimbările culturale

Comunitățile intelectuale ale lumii mediteraneene s-au întors de la neoplatonism către filozofia lui Aristotel.

2. Schimbările teologice

Scolasticismul era extrem de raționalist, accentuând valoarea logicii în explorare, explicând și apărând toată teologia. Lumea fizică și cea spirituală, și chiar Dumnezeu, trebuiau analizate prin aplicarea atentă a logicii.

Opiniile lui Aristotel despre logică:

Terminologia:

Notițe

Propoziții: afirmații ale situației, formate dintr-un subiect și un predicat

Silogisme: argumente logice în care propozițiile sunt aranjate pentru a alcătui premise și concluzii

Priorități: pentru a comunica cu cultura lor aristoteliană, scolastici și-au structurat riguros rezumatele doctrinale în ordinea teologiei de sus

C. Teologia protestantă (1500 d.H. – prezent)

1. Primii reformatori

Scopul teologiei protestante de la început a fost să reconstruiască teologia creștină în conformitate cu conținutul Scripturii.

Institutede de Religie Creștină ale lui Calvin au arătat o preocupare semnificativă pentru logica aristoteliană în modul în care el a folosit termenii tehnici; și-a exprimat teologia în mare parte prin propoziții; a construit silogisme pentru a raționa; și și-a modelat teologia conform priorităților teologiei de sus.

2. Mărturisiri de credință

Protestanții din diverse regiuni ale lumii au realizat un număr de catehisme și mărturisiri clasice care le rezumau credința.

Mărturisirea de la Westminster îmbrățișează logica aristoteliană în modul în care se bazează foarte mult pe termenii tehnici, modul în care propozițiile sunt forma centrală de exprimare, modul în care silogisme atente susțin prezentarea teologiei și modul în care ordonează temele teologiei conform priorităților teologiei de sus.

3. Sistemica modernă

Charles Hodge (1797-1878) a acordat rațiunii și logicii un rol central când a întrebuințat termenii tehnici tradiționali, s-a bazat pe propoziții, și-a construit ideile cu silogisme atente și a urmat prioritățile teologiei de sus.

Notițe

„Biblia este pentru teolog ce este natura pentru omul de știință. Este depozitul său de date; iar metoda prin care constată ce ne învață Biblia este aceeași cu cea pe care o adoptă filozoful natural pentru a constata ce ne învață natura.“ — Charles Hodge

IV. Valori și pericole

Dumnezeu a pus la dispoziție trei resurse principale pe care trebuie să ne bazăm când ne formăm teologia creștină: exegeza Scripturii, interacțiunea în comunitate și viața creștină.

Aceste resurse teologice majore ne ajută să evaluăm nivelurile de încredere pe care ar trebui să le acordăm convingerilor specifice pe care le avem.

A. Viața creștină

Viața creștină implică sfințirea noastră și creșterea în sfințenie.

- Gândurile (ortodoxie)
- Acțiunile (ortopraxis)
- Sentimentele (ortopatos)

1. Punctul forte

Teologia sistematică este deosebit de puternică în domeniul ortodoxiei. Ea ne oferă o cale sistematică de gândire, un cadru conceptual pentru a chibzui corect problemele cu care ne confruntăm în viața cotidiană.

2. Piedici

Putem deveni așa de preocupați de punerea concepțiilor noastre într-un sistem logic încât să ignorăm alte dimensiuni ale vieții creștine, mai ales ortopraxisul (conformarea comportamentului nostru la voia lui Dumnezeu) și ortopatosul (conformarea emoțiilor noastre la voia lui Dumnezeu).

B. Interacțiunea în comunitate

Creștinii interacționează unii cu alții deoarece știm că biserica este arena centrală în care slujește Duhul Sfânt în lume. Și Hristos Se așteaptă să ne formăm teologia la unison cu alții care sunt plini cu Duhul Sfânt.

- Moștenirea creștină:
- Duhul Sfânt:
- Comunitatea actuală:

1. Punctul forte

Sistematica construiește teologia privind la lucrurile pe care Duhul Sfânt le-a spus deja bisericii lui Hristos, acordând atenție modului în care marii oameni din trecut au formulat teologia.

2. Piedici

Când ducem prea departe accentul tradițional al teologiei sistematice, putem ajunge la o lipsă de relevanță, ignorând învățătura pe care o dă Duhul Sfânt comunității actuale și modul în care ne informează judecata personală.

C. Exegeza Scripturii

Principalele modalități prin care Duhul Sfânt a învățat biserica să interpreteze Biblia.

- Analiza literară (imagine):

Analiza literară caută să înțeleagă Biblia ca document conceput de scriitorii umani ca să-și influențeze cititorii prin mijloace literare convenționale.

Notițe

- Analiza istorică (fereastră):

Accentul principal al analizei istorice a fost să reconstituie ce s-a întâmplat în istoria biblică și să înțeleagă semnificația acelor evenimente pentru oamenii care au trăit atunci.

- Analiza tematică (oglindă):

Privim Scripturile ca o oglindă, ca un mod de abordare a întrebărilor, subiectelor sau temelor importante pentru noi, chiar dacă în Biblie nu sunt proeminente.

1. Punctul forte

Acest proces de colaționare și combinare a diferitelor versete într-un întreg ne ajută să evităm să tratăm un lucru care îl spun Scripturile despre o temă ca tot ce spun ele pe acea temă.

2. Piedici

Teologia sistematică de multe ori împiedică exegeza deoarece nu se axează pe analiza literară și istorică a Scripturilor. Ea limitează ceea ce deducem din Biblie.

V. Concluzie

Întrebări recapitulativ

3. În ce fel se aseamănă teologia sistematică cu teologia Noului Testament?

4. Prin ce diferă teologia sistematică de teologia Noului Testament?

Întrebări aplicative

1. De ce este util să avem teologia sistematică în plus față de Biblie?
2. Ce aspect al teologiei sistematice vă ajută cel mai mult în viața creștină?
3. Ce aspect al teologiei sistematice vă ajută cel mai mult în interacțiunea în comunitate?
4. Care este cel mai important lucru pe care l-ați înțeles din acest studiu? De ce?